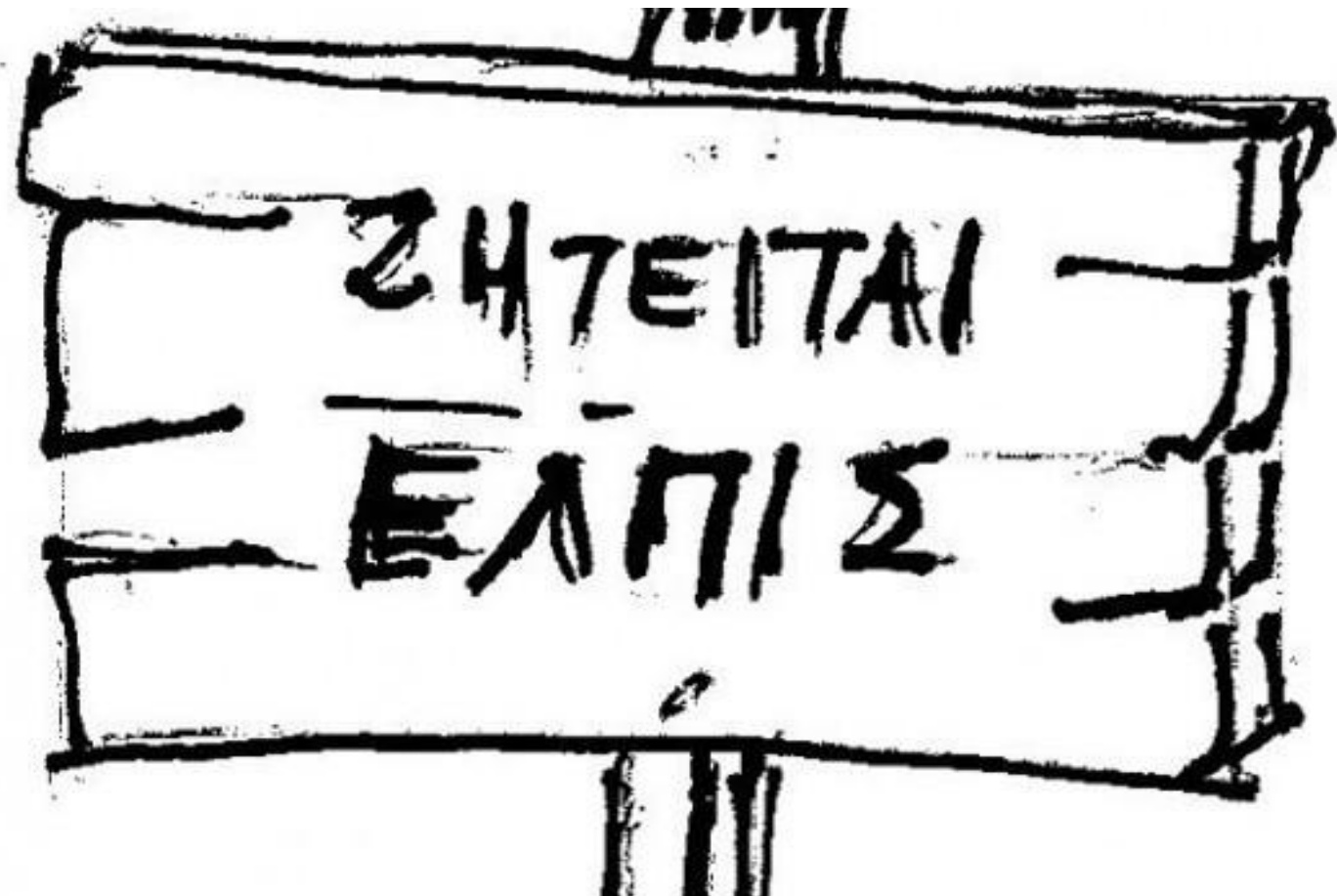

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ζητείται ελπίς, του Αντώνη Σαμαράκη

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΛΠΙΣ, ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ (1919-2003)

- *Ζητείται ελπίς* (1954): η πρώτη λογοτεχνική δημιουργία του Α. Σαμαράκη.
- Πρόκειται για συλλογή διηγημάτων που εκφράζει ένα αίσθημα απογοήτευσης για τη μεταπολεμική εποχή
- Τα διηγήματα της συλλογής επικοινωνούν εσωτερικά (θεματολογικά και μορφολογικά):
 - Αποδίδουν τη ματαίωση των ελπίδων για έναν καλύτερο κόσμο

Εργογραφία

I. Διηγήματα

- *Ζητείται ελπίς* (1954)
- *Αρνούμαι* (1961)
- *Το διαβατήριο* (1973)
- *Η κόντρα* (1992)

II. Μυθιστορήματα

- *Σήμα κινδύνου* (1959)
- *Το λάθος* (1965)

ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Διδασκαλία αυτοτελούς εκτενούς λογοτεχνικού έργου (16-20 διδακτικές ώρες)

ΣΤΑΔΙΑ

Προαναγνωστικό

- Πρώτη γνωριμία των μαθητών με το κείμενο και το συγκεκριμένο.
- Διέγερση του ενδιαφέροντός τους για την ανάγνωση του έργου.

Αναγνωστικό

- Εκφραστική ανάγνωση ενοτήτων του έργου, ερμηνεία, κριτική διερεύνηση, θεατροπαιδαγωγική προσέγγιση, δημιουργικές και διακαλλιτεχνικές δραστηριότητες.
- Αναζήτηση και αξιοποίηση συνεκτικών αρμών και συνοχικών δεσμών ανάμεσα στις επιμέρους ενότητες.

Μετααναγνωστικό

- Συνολική θεώρηση και αποτίμηση του έργου, ανάδειξη της σχέσης μεταξύ μερών και Όλου.
- Διερευνητικές, δημιουργικές, ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες επέκτασης.

Αναγνωστική φάση (12 διδακτικές ώρες: 2Χ6)

Βασικοί ιδεολογικοί άξονες και κριτήρια οργάνωσης των επιμέρους 6 συστάδων

Θ.Α.	Θεματική	Διηγήματα
1 ^{ος} άξονας:	Ο ανεπίστρεπτος χρόνος και η χαμένη παιδικότητα	«Ξανθός υπότης» & «Το σπίτι»
2 ^{ος} άξονας	Η θηριωδία του πολέμου και τα οδυνηρά βιώματα που γεννούν τη μεταπολεμική εποχή	«Το ποτάμι» & «Πολεμική ιστορία»
3 ^{ος} άξονας:	Όψεις της αλλοτρίωσης και η ανάγκη για ψυχική επικοινωνία	«Η σαρξ» & «Μια νύχτα»
4 ^{ος} άξονας:	Η ευθύνη του ανθρώπου και της κοινωνίας	«Ο τοίχος» & «Και <u>ώραν</u> 7:15 μ.μ.»
5 ^{ος} άξονας:	Το παράλογο του κόσμου και η τραγικότητα του τυχαίου	«Ο ήλιος έκαιγε πολύ...» & «Το ποδήλατο»
6 ^{ος} άξονας:	Η ματαίωση των ελπίδων για έναν καλύτερο κόσμο	«Σ' έναν συνοριακό σταθμό» & «Ζητείται ελπίς»

ΠΡΟΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Αντώνης Σαμαράκης - οπτικοακουστικό υλικό από το αρχείο της Ελένης Σαμαράκη:https://www.youtube.com/watch?v=Qn_L3L_jSTg

«Όσο υπάρχει ανησυχία
υπάρχει έπιδρα»
Αντώνης Σαμαράκης

ΠΡΟΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Ενδεικτική δραστηριότητα 1

Να παρατηρήσετε προσεκτικά τα δύο έργα του **Alberto Giacometti**, ενός καλλιτέχνη που προσπάθησε με το έργο του να εκφράσει τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τους προβληματισμούς για τον κόσμο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Να συζητήσετε σχετικά με τα συναισθήματα που σας προκαλούν οι μορφές του και να παρουσιάσετε τη δική σας άποψη για το ποια μηνύματα ή προβληματισμούς νομίζετε ότι μεταφέρει μέσα από την τέχνη του για τη μεταπολεμική εποχή;

Στη συνέχεια, φανταστείτε ότι είστε μία από τις μορφές των δύο έργων: τι νιώθετε, τι ονειρεύεστε και τι φοβάστε, ποια η σχέση σας με το περιβάλλον που ζείτε;

Α. Τζιακομέτι, *Αστική γωνία* (1948)

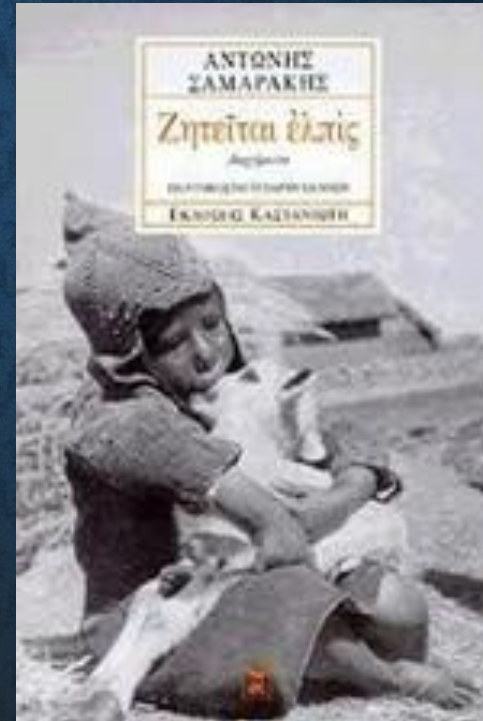

Α. Τζιακομέτι, *Κεφάλι άνδρα στο σίδερο* (1947)

ΠΡΟΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Ενδεικτική δραστηριότητα 2

- Να παρατηρήσετε προσεκτικά τα εξώφυλλα από διαφορετικές εκδόσεις της συλλογής και να παρουσιάσετε την άποψή σας για το ποιο θεωρείτε ότι αποδίδει καλύτερα τον τίτλο της.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

6^{ΟΣ} ΑΞΟΝΑΣ: Η ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΠΙΔΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

«Σ' ΕΝΑΝ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΣΤΑΘΜΟ» & «ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΛΠΙΣ»

Δραστηριότητα για τους χαρακτήρες (εμπλοκή δημιουργικής γραφής)

- Πώς ερμηνεύετε τη στάση του ταξιδιώτη που αναφέρει ο αφηγητής στο πρώτο διήγημα της ενότητας; Υποθέστε ότι είστε στη θέση του αφηγητή και αποφασίζετε να γράψετε στο βιβλίο σας ένα κεφάλαιο γι' αυτόν τον χαρακτήρα. Τι θα γράφατε;

Δραστηριότητα σχετικά με την απόδοση του χώρου και του χρόνου

- Να εντοπίσετε πώς παρουσιάζεται ο χώρος του καφενείου και, με βάση τις πληροφορίες που δίνει ο αφηγητής, να γράψετε ποια συναισθήματα σας δημιουργεί για τον τρόπο ζωής στις σύγχρονες πόλεις.

Δραστηριότητα σχετικά με τη γλώσσα και το ύφος

- Να επισημάνετε λέξεις ή φράσεις των αφηγητών στα δύο έργα που αποδίδουν το αίσθημα της αποξένωσης στη μεγαλούπολη.

6^{ΟΣ} ΑΞΟΝΑΣ: Η ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΠΙΔΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

«Σ' ΕΝΑΝ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΣΤΑΘΜΟ» & «ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΛΠΙΣ»

Δραστηριότητα διακαλλιτεχνικού διαλόγου

Να μελετήσετε το εικαστικό έργο του Δ. Σκουλάκη, όπου απεικονίζει όψεις της σύγχρονης μεγαλούπολης. Ποια κοινά στοιχεία παρατηρείτε με τον τρόπο που αποδίδεται η μεταπολεμική Ελλάδα στον Α. Σαμαράκη;

Δήμος Σκουλάκης

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ: 2 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να επιλέξετε ανά δύο ομάδες να οργανώσετε μια αντιπαράθεση λόγων στην οποία τα μέλη της μίας ομάδας θα υποστηρίζουν τη στάση ενός χαρακτήρα και τα μέλη της άλλης θα προβάλλουν τα αρνητικά αυτής της απόφασης. Συγκεκριμένα, οι αγώνες λόγου αφορούν στη στάση:

α. του χαρακτήρα στο «Ποτάμι» να κολυμπήσει

β. του χαρακτήρα στο «Και ώραν 7:15 μ.μ.» να σταματήσει την ομιλία του

γ. του χαρακτήρα στο «Σ' ένα συνοριακό σταθμό» να ματαιώσει το ταξίδι του

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ: 2 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2. Να επιλέξετε με την ομάδα σας μία σκηνή από ένα διήγημα της συλλογής που σας άρεσε και να προσπαθήσετε να τη δραματοποιήσετε. Στη συνέχεια, να την παρουσιάσετε εκφραστικά στην τάξη.

Εναλλακτικά, μπορείτε να παρουσιάσετε μέσω παγωμένων εικόνων τη διακύμανση των συναισθημάτων του πρωταγωνιστή.

3. Να σχεδιάσετε με την ομάδα σας ψηφιακά (https://www.canva.com/el_gr/) μια δική σας αφίσα με το σύνθημα «Ζητείται Ελπίς». Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε λέξεις-κλειδιά και εικόνες που συνδέονται με όποιο/-α διηγήματα θέλετε.

ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΣΥΝΑΝΑΓΝΩΣΗ

- Αντρέας Φραγκιάς, *Άνθρωποι και σπίτια* (1955).
- Αντρέας Φραγκιάς, *Η καγκελόπορτα* (1962).
- Γιάννης Μαγκλής, «Γιατί»: συλλογή *Δεν υπάρχουν αμαρτωλοί* (1956).
- Δημήτρης Χατζής, ««Ο Σιούλας ο ταμπάκος» και «Η θεία μας η Αγγελική» (1953).
- Σπύρος Πλασκοβίτης, «Άνθρωπος και το λιοντάρι»: συλλογή *Η θύελλα και το φανάρι* (1955): σκληρό τέλος.
 - Γιώργος Ιωάννου, *Η μόνη κληρονομιά* (1974).
- Μπ. Μπρεχτ, «Αυτή η ανεργία», *Ποιήματα*, μτφ. Μάριος Πλωρίτης (2008).
 - Βύρων Λεοντάρης, «Του δρόμου», συλλογή *Ψυχοστασία* (2017).
- Γιάννης Πούλιος, «Δρόμοι», *Ποίηση 1, 2* (1975).
- Μίλτος Σαχτούρης, «Η μικρή ιστορία» συλλογή *Εκτοπλάσματα* (1987).
- Ζωή Καρέλλη, «Μοναξιά», συλλογή *Της μοναξιάς και της έπαρσης* (1951).
 - Β. Βασιλικός, *Το φύλλο* (1961).
 - Μ. Ιορδανίδου, *Η αυλή μας* (1981)
 - Τζορτζ Όργουελ, *1984* (1949)